

Sygn. akt V KK 252/21

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
w sprawie **T.P.**,
skazanego z art. 177 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, w dniu 16 czerwca 2021 r.,
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 28 sierpnia 2020 r., IV Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w K.
z dnia 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. A. – Kancelaria Adwokacka w P., kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i wniesienie kasacji na korzyść skazanego jako jego obrońca ustanowiony z urzędu;**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. H. – Kancelaria Adwokacka w K. kwotę 369 (trzysta sześćdziesiąt dziewięć) złotych, w tym 23% VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego jako pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, ustanowiony z urzędu;**

4. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt II K (...), T. P. został uznany za winnego tego, że w dniu 26 października 2019 r. w Ł., gm. (...) – woj. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując samochodem marki M.(...) i jadąc z pasażerami, nie obserwował należycie drogi podczas zbliżania się do skrzyżowania drogi podporządkowanej, którą jechał z drogą numer W (...) i mimo oznaczenia drogi podporządkowanej znakiem STOP wjechał na to skrzyżowanie, nie zmniejszając dostatecznie prędkości i nie zatrzymując pojazdu, a tym samym nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu jadącemu drogą W (...) M. K. kierującemu samochodem marki V. (...), doprowadzając do zderzenia obu pojazdów, czym nieumyślnie spowodował:

- u pasażerki kierowanego przez siebie samochodu V. P. liczne obrażenia ciała, w tym pęknięcie aorty na granicy łuku odcinka zstępującego, rozerwania mięższu dolnego płata płuca prawego, stłuczenia serca i złamania żeber po stronie prawej i lewej oraz złamania mostka, a w konsekwencji jej zgon z powodu wstrząsu krwotocznego, który rozwinął się w następstwie urazów klatki piersiowej,
 - u pasażerki kierowanego przez siebie samochodu Z. S. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci ciężkiego kalectwa polegającego na urazie kręgosłupa szyjnego i urazie rdzenia kręgowego oraz podwichnięcia kręgów C6 i C7,
 - u kierującego samochodem marki V. (...) M. K. obrażenia ciała naruszające czynności narządów jego ciała na czas powyżej 7 dni w postaci urazu wielomiejscowego, złamania odcinka dystalnego kości promieniowej lewej oraz powierzchownego urazu klatki piersiowej
- tj. przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. i art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., za które wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności. Ponadto, na podstawie art. 42 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych

na okres 5 lat, zobowiązując go do zwrotu prawa jazdy w terminie 7 dni od uprawomocnienia się niniejszego wyroku.

Wyrok Sądu *meriti* został zaskarżony przez obrońcę z urzędu oskarżonego, jedynie w części dotyczącej orzeczenia o karze, które we wniesionej apelacji podniósł zarzut obrazy art. 53 § 1 i 2 k.k., naruszenia art. 4, 5 i 7 k.p.k. oraz zarzut rażącej niewspółmierności kary. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze i wymierzenie oskarżonemu kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres roku próby oraz skrócenie okresu obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został zaskarżony co do kary również przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej Z. S., który podnosząc zarzut jej rażącej niewspółmierności, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie oskarżonemu kary 4 lat pozbawienia wolności.

Apelację wniósł również pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych M.P. i O.P., który podnosząc zarzut rażącej niewspółmierności kary oraz środka karnego – postulował zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji przez wymierzenie oskarżonemu kary 5 lat pozbawienia wolności oraz orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 8 lat.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2002 r., sygn. akt IV Ka (...), zmieniał wyrok Sądu *a quo* w ten sposób, że podwyższył orzeczoną wobec T. P. karę pozbawienia wolności do 4 lat oraz podwyższył czas trwania orzeczonego przez Sąd pierwszej instancji zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych do 7 lat. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Od tego wyroku kasację wniósł obrońca z urzędu skazanego, podnosząc następujące zarzuty rażącej obrazy przepisów prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia:

1. art. 72 § 1, § 2 oraz § 3 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 3 lit. b oraz lit. e Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez m in. niedoręczenie oskarżonemu jakiegokolwiek tłumaczenia: wyroku Sądu pierwszej instancji, złożonych w sprawie apelacji i wyroku Sądu drugiej instancji oraz poprzez nieobecność tłumacza podczas czynności zatrzymania oskarżonego oraz

zatrzymania należących do niego rzeczy oraz poprzez nieprzetłumaczenie i niedoręczenie oskarżonemu znacznej części postanowień o przedłużeniu stosowania względem niego tymczasowego aresztowania oraz innych kluczowych dokumentów z akt sprawy, a także (w przypadku tłumaczeń) dokonywania jedynie wybiórczych tłumaczeń nieznaczej części dokumentów - poprzez tłumaczenie dokumentów na język rosyjski, którym oskarżony nie posługuje się w piśmie, w sposób wystarczający do realizacji prawa do obrony, podczas gdy oskarżony biegle posługuje się w mowie i piśmie wyłącznie językiem rumuńskim oraz mołdawskim

- co stanowi rażące naruszenie wskazanych w zarzucie przepisów postępowania oraz podstawowych gwarancji procesowych i prawa do obrony mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia i skutkowało pozbawieniem oskarżonego wiedzy co do podnoszonych wobec niego zarzutów oraz pozbawieniem możliwości przedstawienia kontrargumentów względem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i twierdzeń uczestników postępowania, co w konsekwencji skutkowało również orzeczeniem wobec oskarżonego kary i środka karnego rażąco niewspółmiernych, tj. zbyt dolegliwych.

2. art. 86 § 2 k.p.k. poprzez pozbawienie oskarżonego możliwości osobistego działania w sprawie poprzez m.in. niedoręczenie oskarżonemu jakiegokolwiek: wyroku Sądu pierwszej instancji, złożonych w sprawie apelacji i wyroku Sądu drugiej instancji oraz poprzez nieobecność tłumacza podczas czynności zatrzymania oskarżonego oraz zatrzymania należących do niego rzeczy oraz poprzez nieprzetłumaczenie i niedoręczenie oskarżonemu znacznej części postanowień o przedłużeniu stosowania względem niego tymczasowego aresztowania oraz innych kluczowych dokumentów z akt sprawy, a także (w przypadku tłumaczeń) dokonywania jedynie wybiórczych tłumaczeń nieznaczej części dokumentów - poprzez tłumaczenie dokumentów na język rosyjski, którym oskarżony nie posługuje się w piśmie, w sposób wystarczający do realizacji prawa do obrony, podczas gdy oskarżony biegle posługuje się w mowie i piśmie wyłącznie językiem rumuńskim oraz mołdawskim

— co stanowi rażące naruszenie wskazanego w zarzucie przepisu postępowania mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia i skutkowało tym samym

pozbawieniem oskarżonego realnego prawa do obrony i wyłączeniem oskarżonego z udziału w niniejszym postępowaniu, co w konsekwencji uniemożliwiło oskarżonemu odparcie podnoszonych wobec niego zarzutów czy odniesienie się do błędów i nieścisłości w zakresie zgromadzonego materiału dowodowego i w konsekwencji skutkowało również orzeczeniem wobec oskarżonego kary i środka karnego rażąco niewspółmiernych, tj. zbyt dolegliwych.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji w całości oraz uchylenie orzeczenia Sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi *meriti*, ewentualnie uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu odwoławczego w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Prokurator w odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna.

Przed wszystkim należy zauważyć, że przedmiotem postępowania odwoławczego były apelacje, którymi zaskarżono wyrok Sądu pierwszej instancji jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. Tymczasem zgodnie z art. 433 § 1 k.p.k., Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455. W świetle granic rozpoznawanych w niniejszej sprawie środków odwoławczych Sąd odwoławczy co do zasady władny był zatem skontrolować wyrok Sądu pierwszej instancji jedynie w zakresie rozstrzygnięć o karze i środku karnym. Z tego względu brak jest podstaw do formułowania pod adresem Sądu drugiej instancji zarzutów obrazy art. 72 k.p.k. czy art. 86 § 2 k.p.k. dotyczących postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro nie stanowiła ona żadnej z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, ani też nie prowadziła do rażącej niesprawiedliwości orzeczenia, na co też zresztą nie wskazywał skarżący. Z tego względu jedynie na marginesie wolno wyrazić pogląd, że w sprawie nie doszło do

rażącego naruszenia prawa do obrony skazanego, który korzystał z pomocy obrońcy z urzędu a w sprawie występował tłumacz języka rosyjskiego którym to językiem – wbrew twierdzeniom autora kasacji – biegle posługuje się T. P., co znajduje potwierdzenie w jego oświadczeniach złożonych w toku postępowania (zob. k. 48, 100, 127).

Jeśli zaś chodzi o niedoręczenie skazanemu tłumaczenia odpisu wyroku Sądu odwoławczego oraz jego uzasadnienia, to w świetle charakteru tych czynności i momentu, w którym powinny zostać zrealizowane, oczywiste jest to, że uchybienie w tym zakresie unormowaniu zawartemu w art. 72 § 3 k.p.k. nie mogło mieć wpływu na treść zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego. W kontekście realizacji prawa do obrony skazanego należy natomiast zauważyć, że – choć nie wynika to wprost z akt sprawy – to sama treść orzeczenia Sądu odwoławczego musiała być mu znana, skoro złożył wniosek o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia kasacji (k. 751). Dodatkowo należy podnieść, że jakkolwiek przepis art. 72 § 3 k.p.k. stanowi, iż oskarżonemu nie władającemu w wystarczającym stopniu językiem polskim należy doręczyć wraz z tłumaczeniem m.in. orzeczenia podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie, to jednak nie nakazuje on doręczania uzasadnień tych orzeczeń, jak również innych pism procesowych w nim nie wymienionych (zob. postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2011 r., IV KK 312/10). Kwestie zaś złożenia wniosku o uzasadnienie i doręczenie wyroku sądu pierwszej instancji oraz wniesienia apelacji regulują przepisy art. 422 k.p.k. i art. 445 k.p.k. Skarżący w kasacji nie podniósł przy tym np. zarzutu, że skazany został pozbawiony możliwości wniesienia osobistej apelacji, a taką wolę deklarował i to skutkowało rażącą niesprawiedliwością orzeczenia sądu odwoławczego w rozumieniu art. 440 k.p.k. Sąd Najwyższy zaś rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zrzutów, a w zakresie szerszym tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. (art. 536 k.p.k.), których w przedmiotowej sprawie nie stwierdzono.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalniając skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążając Skarb Państwa. O kosztach pomocy prawnej udzielonej

z urzędu skazanemu oraz pełnomocnikowi oskarżycielki posiłkowej rozstrzygnięto na podstawie – odpowiednio: § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 – 3 oraz § 18 ust. 1 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 6 w zw. z § 4 ust. 1 – 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U.2019.18).